

- (ii) επί μία συνεχή περίοδο άνω των τεσσάρων (4) μηνών, σε περίπτωση οποιουδήποτε άλλου Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, που επέρχεται κατά την Περίοδο T1.
- (iii) επί μία συνεχή περίοδο άνω των δώδεκα (12) μηνών, σε περίπτωση Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, που επέρχεται μετά την Ημερομηνία Πέρατος της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών και κατά των συνεπειών του οποίου ο Παραχωρησιούχος έχει ασφαλιστεί, σύμφωνα με το Άρθρο 21.
- (iv) επί μία συνεχή περίοδο άνω των έξι (6) μηνών, σε περίπτωση οποιουδήποτε άλλου Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, που επέρχεται μετά την Ημερομηνία Πέρατος της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών.

22.5.2 Σε περίπτωση οποιουδήποτε Παρατεταμένου Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος, εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη της αντίστοιχης περιόδου των τεσσάρων (4), έξι (6), εννέα (9) ή δώδεκα (12) μηνών, που αναφέρονται στο Άρθρο 22.5.1, θα συναντηθούν για να αποφασίσουν κατά πόσο, ανάλογα με τις μέχρι τότε συνέπειες του Γεγονότος Ανωτέρας Βίας και των απόψεών τους σχετικά με τις μελλοντικές συνέπειες, μπορούν να συμφωνήσουν σχετικά με τα πρόσθετα μέτρα αντιμετώπισης του Γεγονότος Ανωτέρας Βίας και συνέχισης της παρούσας Σύμβασης. Αν το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος δεν καταλήξουν σε συμφωνία εντός τριάντα (30) ημερών, από το τέλος της εν λόγω περιόδου ή εντός τυχόν μεγαλύτερης προθεσμίας που θα συμφωνήσουν μεταξύ τους:

- (i) στην περίπτωση του Αρθρου 22.3 (ii) το Παρατεταμένο Γεγονός Ανωτέρας Βίας, θα συνιστά Γεγονός Αθέτησης Παραχωρησιούχου.
- (ii) σε κάθε άλλη περίπτωση το Παρατεταμένο Γεγονός Ανωτέρας Βίας, θα συνιστά Γεγονός Αθέτησης Δημοσίου.

23. Λειτουργία του Έργου Παραχώρησης

23.1 Περίοδος Λειτουργίας

23.1.1 Ημερομηνία Έναρξης Περιόδου Λειτουργίας

Η Ημερομηνία Έναρξης Περιόδου Λειτουργίας είναι η ημερομηνία που καθορίζεται στο Άρθρο 12.1.2 (i).

23.1.2 Ημερομηνία Έναρξης Περιόδου Επιδοτούμενης Λειτουργίας

Η ημερομηνία κατά την οποία:

- (i) Έχει συμπληρωθεί η Συνολική Προθεσμία Περιόδου Μελετών – Κατασκευών του άρθρου 18.1.1 ήτοι διάστημα πενήντα τεσσάρων (54) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, και
- (ii) έχει εκδοθεί η ΒΠΕ_{Τ1}, και
- (iii) έχει αυξηθεί, σύμφωνα με το Άρθρο 10.6.1, το ποσό της Εγγυητικής Επιστολής Περιόδου Λειτουργίας (PB_{4OP}),

αποτελεί την «Ημερομηνία Έναρξης Περιόδου Επιδοτούμενης Λειτουργίας».

23.2 Υποχρεώσεις του Παραχωρησιούχου σχετικά με την Λειτουργία του Έργου Παραχώρησης

23.2.1 Ο Παραχωρησιούχος καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Λειτουργίας, είναι υποχρεωμένος να τηρεί τις ελάχιστες απαιτήσεις λειτουργίας και συντήρησης που περιλαμβάνονται στην παρούσα Σύμβαση, στην ΕΣΥ και στα Εγχειρίδια Λειτουργίας και Επιθεώρησης και Συντήρησης και να παίρνει όλα τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίζεται:

- (i) η ασφαλής, εύρυθμη και σε υψηλό επίπεδο εξυπηρέτησης των Χρηστών λειτουργία του Έργου,
- (ii) η ομαλή και ανεμπόδιστη διεξαγωγή της κυκλοφορίας σε εικοσιτετράωρη βάση και επί 365

ημέρες το χρόνο, όπως προβλέπεται στο Εγχειρίδιο Λειτουργίας,

- (iii) η άμεση και αποτελεσματική ανταπόκρισή του σε έκτακτες ή / και επείγουσες καταστάσεις.
- (iv) Η ενημέρωση των Χρηστών σε θέματα ασφαλείας σηράγγων και η επίτευξη βελτιωμένης επικοινωνίας μεταξύ των αρμοδίων οργάνων των σηράγγων και των Χρηστών που ευρίσκονται μέσα σε αυτές. Η ενημέρωση αυτή θα πρέπει να εκτείνεται σε θέματα σωστής συμπεριφοράς των Χρηστών εντός των σηράγγων και ειδικότερα σε περιπτώσεις βλάβης οχημάτων, κυκλοφοριακής συμφόρησης, ατυχημάτων και πυρκαγιών αλλά και στην πληροφόρηση των Χρηστών για τα συστήματα ασφαλείας που διαθέτουν οι σήραγγες.

23.2.2 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να ενεργεί καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Λειτουργίας κατά τρόπο που να διασφαλίζει πλήρως:

- (i) την ασφάλεια των Χρηστών και των μη χρηστών (ατόμων και μεταφορικών μέσων) του Έργου που κυκλοφορούν, βρίσκονται ή εργάζονται στο Έργο ή στην περιοχή του Έργου, τόσο υπό κανονικές συνθήκες (πρόληψη) όσο και σε περίπτωση περιστατικού,
- (ii) την συστηματική επιθεώρηση και παρακολούθηση της απόδοσης όλων των συστημάτων και εγκαταστάσεων (αερισμού, φωτισμού, πυρόσβεσης κ.λπ. κατά τη διάρκεια της κανονικής λειτουργίας και την κατάλληλη προσαρμογή τους στο βαθμό που απαιτείται σε περίπτωση έκτακτου περιστατικού,
- (iii) και η συμμόρφωση του συστήματος λειτουργίας και συντήρησης προς όλους τους κανόνες ασφαλείας, όπως ισχύουν ανά διαστήματα.
- (iv) την ασφάλεια και αντοχή του Έργου στο χρόνο.

23.2.3 Ο Παραχωρησιούχος είναι υποχρεωμένος σε περίπτωση εκτάκτων καταστάσεων, όπως ενδεικτικά:

- (i) ατυχήματος ή οποιασδήποτε άλλης έκτακτης κατάστασης που απαιτεί άμεση αντιμετώπιση,
- (ii) διαπιστώσεως του κινδύνου επελεύσεως ατυχήματος ή τρομοκρατικής ενέργειας,
- (iii) βλάβης δομικών στοιχείων τεχνικών έργων που επηρεάζουν τα έργα του Ε.Π.,
- (iv) επικινδύνων παραμορφώσεων του οδοστρώματος των έργων του Ε.Π.,
- (v) βλάβης στις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις του Ε.Π. που θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια των Χρηστών ή των εργαζομένων στο Έργο,
- (vi) οποιασδήποτε κατάστασης που θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια των Χρηστών ή των εργαζομένων στο Έργο,

να παίρνει κάθε μέτρο που είναι αναγκαίο και να παρέχει κάθε διευκόλυνση στις Αρμόδιες Αρχές να εκτελέσουν τα καθήκοντά τους, ακόμη και αν τούτο έχει επιπτώσεις στα έσοδα από τα Διόδια Τέλη, προκειμένου να διασφαλιστούν συνθήκες ασφάλειας για τους Χρήστες, το Έργο και τους τρίτους.

23.2.4 Οποιοδήποτε σημαντικό περιστατικό ή ατύχημα συμβεί στις σήραγγες του Έργου θα αποτελέσει αντικείμενο επεξηγηματικής έκθεσης που εκπονείται εντός ευλόγου χρόνου από τον Παραχωρησιούχο. Η έκθεση αυτή διαβιβάζεται στο Δημόσιο, στον Αρμόδιο Ασφαλείας και στις Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης το αργότερο εντός μηνός από την σύνταξή της. Σε περίπτωση που έχει συνταχθεί έκθεση έρευνας όπου αναλύονται οι περιστάσεις του περιστατικού ή ατυχήματος ή τα συμπεράσματα που μπορούν να συναχθούν από αυτό, ο Παραχωρησιούχος διαβιβάζει την έκθεση αυτή στο Δημόσιο, τον Αρμόδιο Ασφαλείας και τις Υπηρεσίες Εκτάκτου Ανάγκης το αργότερο εντός μηνός από την ημερομηνία που παρέλαβε την έκθεση.

23.2.5 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να παρέχει στους Χρήστες επαρκή πληροφόρηση και έγκαιρη

προειδοποίηση για κάθε γεγονός που επηρεάζει την χρήση του Ε.Π. από αυτούς.

- 23.2.6** Ο Παραχωρησιούχος, λαμβάνοντας υπ' όψιν την οδηγία 2004/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την νομοθεσία σχετικά με την οδική μεταφορά επικινδύνων εμπορευμάτων, είναι υποχρεωμένος να εκπονήσει έγκαιρα, ώστε να είναι δυνατή η με δαπάνη του ενσωμάτωση των πορισμάτων της στην μελέτη-κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση του Έργου και ειδικότερα στο Εγχειρίδιο Λειτουργίας και στο Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης, Μελέτη Ανάλυσης Κινδύνων των Σηράγγων του Έργου η οποία θα αναφέρεται στις σήραγγες άνω των 500 μ. που κατασκευάζει ο Παραχωρησιούχος ή κατασκευάζονται από το Δημόσιο και αποτελούν μέρος του Ε.Π. Η μελέτη αυτή θα πρέπει να εκπονηθεί από φορέα ανεξάρτητο του Παραχωρησιούχου, με χρήση λεπτομερούς και επακριβούς μεθοδολογίας που ανταποκρίνεται στις βέλτιστες διατιθέμενες πρακτικές και να λάβει υπόψη της κατ' ελάχιστο όλους τους παράγοντες σχεδιασμού στις σήραγγες του Έργου που επηρεάζουν την ασφάλεια, όπως ιδίως τα χαρακτηριστικά της προβλεπόμενης κυκλοφορίας, το μήκος των σηράγγων, τον τύπο της κυκλοφορίας και τη μορφή των σηράγγων καθώς και τον προβλεπόμενο αριθμό διελεύσεων βαρέων φορτηγών ανά 24ωρο, στην οποία θα περιλαμβάνεται και η ειδική μελέτη σχετικά με την πρόσβαση στις σήραγγες του Έργου οχημάτων που μεταφέρουν επικίνδυνα εμπορεύματα, σε εφαρμογή της παραγρ. 3.7 του Παραρτήματος Ι της οδηγίας 2004/54/ΕΚ.
- 23.2.7** Εντός της πρώτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας, ο Παραχωρησιούχος είναι υποχρεωμένος να διορίσει πρόσωπο ως Αρμόδιο Ασφαλείας των σηράγγων του Ε.Π.
- 23.2.8** Ο Αρμόδιος Ασφαλείας θα έχει τα τουλάχιστον ακόλουθα καθήκοντα / αρμοδιότητες:

- (i) επίβλεψη όλων των μέτρων πρόληψης και προστασίας της ασφάλειας των Χρηστών και των εργαζομένων στο Ε.Π.,
- (ii) προγραμματισμό της οργάνωσης των υπηρεσιών εκτάκτου ανάγκης και σχεδίων δράσης,
- (iii) προγραμματισμό, εφαρμογή και αξιολόγηση των εκτάκτων μέτρων,
- (iv) συμμετοχή στον καθορισμό των σχεδίων δράσης και εφαρμογής τυχόν νέων προδιαγραφών στις εγκαταστάσεις υποδομής,
- (v) εκπαίδευση του επιχειρησιακού προσωπικού,
- (vi) επίβλεψη της συντήρησης και των επισκευών των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού των σηράγγων του Έργου.

23.2.9 Ο Αρμόδιος Ασφαλείας μπορεί να ανήκει στο προσωπικό του Παραχωρησιούχου αλλά είναι ανεξάρτητος σε όλα τα θέματα που σχετίζονται με την ασφάλεια των σηράγγων και δεν δέχεται οδηγίες από τον Παραχωρησιούχο για τα θέματα αυτά.

23.2.10 Το Δημόσιο ή οποιαδήποτε εξουσιοδοτημένη από αυτό Αρχή, την οποία έχει προηγούμενα γνωστοποιήσει προς τον Παραχωρησιούχο, δικαιούται να διεξάγει τακτικές επιθεωρήσεις προκειμένου να εξασφαλίζει ότι οι σήραγγες του Έργου είναι σύμφωνες με τις απαιτήσεις της Σύμβασης. Το διάστημα μεταξύ δύο διαδοχικών επιθεωρήσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη. Δραστηριότητα της κάθε επιθεώρησης μπορεί να είναι η διενέργεια Άσκησης Ετοιμότητας κατ' εντολή του Δημοσίου ή της ανωτέρω Αρχής την οποία ο Παραχωρησιούχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει.

23.2.11 Ο Παραχωρησιούχος, δια του Αρμόδιου Ασφαλείας είναι υποχρεωμένος, κατά τακτά χρονικά διαστήματα που θα προβλέπονται στο Εγχειρίδιο Λειτουργίας, να πραγματοποιεί Ασκήσεις Ετοιμότητας στο Έργο. Οι Ασκήσεις Ετοιμότητας διεξάγονται με συμμετοχή των Υπηρεσιών Έκτακτης Ανάγκης και του σχετικού προσωπικού του Παραχωρησιούχου και πρέπει, κατά το

δυνατόν να προγραμματίζονται σε ώρες μειωμένης κυκλοφορίας στο Έργο. Για το σκοπό εκτέλεσης των ανωτέρω ασκήσεων, ο Παραχωρησιούχος δύναται να διακόπτει τη λειτουργία του Έργου για τη χρονική περίοδο που προβλέπεται στο Εγχειρίδιο Λειτουργίας.

23.2.12 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να εξασφαλίσει:

- (i) με τη συνδρομή του Δημοσίου σε θέματα αδειοδότησης, την ύπαρξη συστήματος μετάδοσης ραδιοφωνικών συχνοτήτων εντός των σηράγγων με ειδικές συχνότητες για χρήσεις εκτάκτου ανάγκης,
- (ii) εξοπλισμό των σηράγγων σε τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η συνεχής λειτουργία συσκευών επικοινωνίας όπως αυτών της κινητής τηλεφωνίας. Σε περίπτωση που Χρήστης καλεί τον αριθμό 112 (ή όποιον άλλον αριθμό τηλεφώνου έκτακτης ανάγκης που μπορεί να χρησιμοποιείται στην Ελλάδα κατά την Περίοδο Παραχώρησης ή αποδοθεί ειδικά στον Παραχωρησιούχο για το συγκεκριμένο Έργο) από το κινητό του τηλέφωνο εντός της σήραγγας, ο Παραχωρησιούχος θα πρέπει καταβάλει κάθε εύλογη προσπάθεια για να εξασφαλίσει ότι θα ειδοποιείται πρώτος από τον παροχέα της κινητής τηλεφωνίας.

23.3 Διαθεσιμότητα του Έργου

23.3.1 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να συμμορφώνεται πάντοτε με τα Εγχειρίδια Λειτουργίας και Επιθεώρησης και Συντήρησης και να συντηρεί, να διατηρεί σε καλή λειτουργική κατάσταση και να ανανεώνει, να αντικαθιστά και να αναβαθμίζει, στο μέτρο που είναι εύλογα αναγκαίο, τα επί μέρους στοιχεία του Ε.Π. που επιδέχονται παρόμοιες παρεμβάσεις.

23.3.2 Εάν οποιαδήποτε προγραμματισμένη συντήρηση, επιδιόρθωση ή άλλες εργασίες καθιστούν αναγκαία τη διακοπή ή την αναστολή της χρήσης ολόκληρου του Ε.Π. ή μέρους αυτού, ή το κλείσιμο αυτών, για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα, ο Παραχωρησιούχος οφείλει να ενημερώσει προηγουμένως το Δημόσιο και τους Χρήστες.

Ως προγραμματισμένες θεωρούνται οι εργασίες που προβλέπονται στο εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης. Προκειμένου περί εργασιών που είναι αποτέλεσμα εκτάκτων περιστατικών, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να ενημερώνει τους Χρήστες και το Δημόσιο το συντομότερο δυνατόν και με την κατά το δυνατόν ακριβέστερη ένδειξη περί της έκτασης και διάρκειάς τους.

23.3.3 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συντηρεί και έχει σε συνεχή λειτουργία όλα τα συστήματα / διατάξεις / συσκευές / εγκαταστάσεις ασφαλείας, ρύθμισης και ελέγχου της κυκλοφορίας, που απαιτούνται για τη λειτουργία του Έργου σε υψηλό και ασφαλές επίπεδο λειτουργίας και εξυπηρέτησης. Ειδικότερα:

- (i) Ο Παραχωρησιούχος θα εκτελεί τη συντήρηση και θα λειτουργεί τα συστήματα, εγκαταστάσεις, κλπ. σύμφωνα με τα εγκεκριμένα Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης και Λειτουργίας.
- (ii) Η διακοπή της λειτουργίας ενός συστήματος, εγκατάστασης κλπ. για συντήρηση θα προγραμματίζεται.
- (iii) Η αιφνίδια διακοπή λειτουργίας ενός συστήματος, εγκατάστασης κλπ., λόγω βλάβης, θα αποκαθίσταται εντός του χρόνου που προδιαγράφεται στην Ε.Σ.Υ., τον Κ.Μ.Ε. και/ή την Τ.Σ.Υ. Για όσες περιπτώσεις δεν προδιαγράφονται θα ισχύει ο ελάχιστος δυνατός χρόνος.

23.3.4 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να προγραμματίζει το κλείσιμο λωρίδων κυκλοφορίας ή τον αποκλεισμό μέρους του οδοστρώματος κατά το δυνατόν σε περιόδους κατά τις οποίες η προβλεπόμενη κυκλοφορία είναι μικρότερη από την κυκλοφοριακή ικανότητα της παραμένουσας σε κυκλοφοριακή χρήση διατομής. Ειδικότερα:

- (i) Το κλείσιμο των λωρίδων κυκλοφορίας, ή άλλοι συναφείς περιορισμοί της διατομής του οδοστρώματος για συντήρηση ή άλλους σκοπούς πρέπει να περιορίζονται στο ελάχιστο και θα γίνονται μόνο κατόπιν σχετικής έγκρισης του Δημοσίου την οποία αυτό δε θα αρνείται ή

καθυστερεί αδικαιολόγητα και η οποία θα θεωρείται ότι έχει δοθεί εάν παρέλθει άπρακτη προθεσμία πέντε (5) ημερών από την υποβολή του αιτήματος. Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να μεριμνά για την έγκαιρη λήψη των εγκρίσεων αυτών. Για έκτακτα περιστατικά δεν απαιτείται τέτοια έγκριση, απαιτείται όμως ενημέρωση του Δημοσίου και των Χρηστών το συντομότερο δυνατό και σύμφωνα με τα Εγχειρίδια Λειτουργίας και Επιθεώρησης και Συντήρησης.

- (ii) Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συνεργάζεται και να βοηθά τις αστυνομικές αρχές για τον έλεγχο της κυκλοφορίας κατά τη διάρκεια εκτάκτων περιστατικών.
- (iii) Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται σε συνεργασία και με τις οδηγίες του Δημοσίου να καταρτίσει σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων στο Έργο ή άλλης έκτακτης κατάστασης που απαιτεί άμεση αντιμετώπιση μέσω της Λειτουργίας του Έργου, όπως:
 - αναστολή είσπραξης διοδίων,
 - κλείσιμο του Έργου σε τμήματα αυτού (μικρά ή μεγαλύτερα) μεταξύ κόμβων στη μία ή και στις δύο κατευθύνσεις,
 - εκδήλωση πυρκαγιάς εντός σήραγγας,
 - κάθε άλλη κατάσταση που η αντιμετώπισή της θεωρείται δικαιολογημένα αναγκαία από το Ελληνικό Δημόσιο για την ασφάλεια των Χρηστών και την προστασία του Περιβάλλοντος.

23.3.5 Στο τέλος κάθε εξαμηνιαίας περιόδου, ο Παραχωρησιούχος πρέπει να παρέχει στο Δημόσιο έκθεση με όλες τις εργασίες επιθεώρησης, συντήρησης, επιδιόρθωσης και τεχνικής βελτίωσης οι οποίες πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της προηγούμενης περιόδου στο Ε.Π. Η έκθεση αυτή πρέπει να

περιλαμβάνει επίσης και το πρόγραμμα δραστηριοτήτων των δύο επομένων εξαμήνων.

- 23.3.6** Ο Παραχωρησιούχος θα παρέχει στο Δημόσιο την πρόσβαση στο Ε.Π. που απαιτείται ευλόγως από το Δημόσιο ώστε να δύναται να διεξάγει επιθεωρήσεις επί όλων των ουσιαστών θεμάτων της λειτουργίας και συντήρησης του Ε.Π. για όλη τη διάρκεια της Περιόδου Λειτουργίας, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης και του ελέγχου της απόδοσης του Παραχωρησιούχου σε σχέση με τις υποχρεώσεις του βάσει του παρόντος Άρθρου.

23.4 Ασυνόμηση του Έργου - Σχέδια Δράσης

- 23.4.1** Μετά την υπογραφή της Σύμβασης, ο Παραχωρησιούχος οφείλει να έρθει σε επαφή με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, ώστε έγκαιρα να ρυθμίσουν από κοινού, με σχετική συμφωνία, τις υπηρεσίες ασυνόμησης και πυρόσβεσης του Έργου. Ο Παραχωρησιούχος θα εξασφαλίζει και θα συντηρεί με δικές του δαπάνες τον εξοπλισμό και τις κατάλληλες εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης του απαραίτητου προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας και της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Προσάρτημα 2 της παρούσας (άρθρο 2.7.3). Κάθε άλλη δαπάνη σχετική με την ασυνόμηση και πυρόσβεση (όπως λ.χ. μισθοδοσία προσωπικού, καύσιμα κλπ.) βαρύνει το Δημόσιο.
- 23.4.2** Η συμφωνία αυτή θα ολοκληρωθεί το συντομότερο δυνατόν και πάντως ένα μήνα πριν από την έναρξη της Περιόδου Λειτουργίας και Συντήρησης οποιουδήποτε τμήματος του ΕΠ, η δε συμφωνία αυτή θα έχει ρυθμιστικό χαρακτήρα χωρίς να δημιουργεί περαιτέρω υποχρεώσεις στον Παραχωρησιούχο, πέραν αυτών που προβλέπονται στα Εγχειρίδια Λειτουργίας και Συντήρησης.
- 23.4.3** Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να εξασφαλίσει την τεχνική ασυνόμηση του Έργου (επιθεώρηση, επισήμανση και αντιμετώπιση έκτακτων συμβάντων, απομάκρυνση οχημάτων, λήψη μέτρων ενημέρωσης των

Χρηστών, διαχείριση κυκλοφορίας και συνδρομή στις Αρμόδιες Αρχές) με δικό του προσωπικό και μέσα.

23.4.4 Η αστυνόμευση του Έργου από την Ελληνική Αστυνομία είναι ανεξάρτητη από την τεχνική αστυνόμευση του Παραχωρησιούχου, η οποία και διατηρεί την αυτοτέλειά της, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

23.4.5 Για τον σκοπό οργάνωσης της αντιμετώπισης ατυχημάτων ο Παραχωρησιούχος θα εκπονήσει Σχέδια Δράσης. Τα Σχέδια Δράσης αποτελούν μέρος του Εγχειριδίου Λειτουργίας.

23.4.6 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να καταρτίσει αναλυτικά / λεπτομερειακά Σχέδια Δράσης για κάθε είδος / περίπτωση ατυχήματος. Τα Σχέδια Δράσης θα περιλαμβάνουν σαφείς οδηγίες για τις ενέργειες κάθε ατόμου / υπηρεσίας σε περίπτωση ατυχήματος, ή έστω και κινδύνου ατυχήματος ή οποιασδήποτε κατάστασης έκτακτης ανάγκης. Τα Σχέδια Δράσης θα αποτείνονται τόσο στο προσωπικό του Παραχωρησιούχου, όσο και στις εμπλεκόμενες άλλες Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης.

23.4.7 Τα Σχέδια Δράσης θα περιλαμβάνουν ενδεικτικά και τα ακόλουθα:

- (i) Είδος/πλήθος κινητοποιούμενων (π.χ. ασθενοφόρων, περιπολικών, πυροσβεστικών, κλπ.) μέσων και ομάδων προσωπικού κατά περίπτωση,
- (ii) Είδος ομάδων διάσωσης, απεγκλωβισμού και τρόπους παροχής πρώτων βοηθειών,
- (iii) Τρόπο / οδούς προσπέλασης ατόμων και μέσων στη θέση ατυχήματος.
- (iv) Αναγκαίο εξοπλισμό για τις ανωτέρω ομάδες,
- (v) Διαίρεση του Έργου σε περιοχές ευθύνης των ομάδων

23.4.8 Τα Σχέδια Δράσης θα επικαιροποιούνται και εκσυγχρονίζονται από τον Παραχωρησιούχο, όπως εκάστοτε απαιτείται (π.χ. σε περιπτώσεις εκσυγχρονισμού των συστημάτων τηλεπικοινωνιακής σύνδεσης, ή

μεταστέγασης των αρμοδίων Υπηρεσιών, ή εκσυγχρονισμού μέσων / υλικών πυρόσβεσης, βάσει της εμπειρίας που αποκτάται σταδιακά κλπ.).

23.4.9 Τα Σχέδια Δράσης, όπως εκάστοτε επικαιροποιούνται τελούν υπό την έγκριση των εμπλεκόμενων Αρμοδίων Αρχών (και κυρίως των Υπηρεσιών Έκτακτης Ανάγκης) και του Δημοσίου.

23.4.10 Τα επικαιροποιημένα Σχέδια Δράσης υποβάλλονται προς έγκριση στο Δημόσιο και στις Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης. Η προθεσμία προς έγκριση ορίζεται σε τριάντα (30) ημέρες από την υποβολή τους. Σε περίπτωση που η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, τα Σχέδια Δράσης τεκμαίρονται ως εγκριθέντα.

23.5 Εγχειρίδιο Λειτουργίας Ε.Π.

23.5.1 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συντάξει και παραδώσει ένα λεπτομερές και πλήρες Εγχειρίδιο Λειτουργίας ΕΠ, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Προσαρτήματος 2 της παρούσας, με τις οποιεσδήποτε επιρροές του στα έργα Τ.Ε., σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παρούσα Σύμβαση.

23.5.2 Το Εγχειρίδιο Λειτουργίας πρέπει να περιλαμβάνει:

- (a) τα Σχέδια Δράσης που αφορούν την λειτουργία του Ε.Π. που θα έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ανωτέρω, και
- (b) λεπτομερείς διαδικασίες (που θα αναπτυχθούν σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης και, όπου αρμόζει, με τα Σχέδια Δράσης) για τη λειτουργία του Ε.Π. και ιδίως όσον αφορά:
 - (i) τη διαχείριση και ρύθμιση της κυκλοφορίας και των περιορισμών της κυκλοφορίας,
 - (ii) τις διαδικασίες αντιμετώπισης εκτάκτων περιστατικών, περιλαμβανομένων, σε περίπτωση ατυχήματος, των διαδικασιών κλεισίματος λωρίδων κυκλοφορίας,

- (iii) την ασφαλή λειτουργία του Ε.Π. και την ασφάλεια των Χρηστών, των υπαλλήλων του Παραχωρησιούχου και των επιτρεπομένων επισκεπτών του Ε.Π. σύμφωνα με τους Κανονισμούς Υγιεινής και Ασφάλειας,
- (iv) την επιβολή, είσπραξη, λογιστική ρύθμιση και καταγραφή διοδίων,
- (v) τη στελέχωση των σταθμών διοδίων,
- (vi) τη διάταξη των σταθμών διοδίων,
- (vii) τις διαδικασίες αυτόματης αναγνώρισης οχημάτων.
- (viii) τα πορίσματα της Μελέτης Ανάλυσης Κινδύνων Σηράγγων που υποχρεούται να εκπονήσει ο Παραχωρησιούχος.

23.5.3 Το Εγχειρίδιο Λειτουργίας, συντάσσεται και υποβάλλεται σε τρεις (3) Φάσεις, κατά προϊούσα λεπτομέρεια:

- Α' Φάση: Αφορά στα Υφιστάμενα Τμήματα του Έργου και υποβάλλεται από τον Παραχωρησιούχο στον Ανεξάρτητο Μηχανικό εντός της πρώτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας, με κοινοποίηση αντιγράφου στο Δημόσιο.
- Β' Φάση: Αφορά τα περαιωμένα Νέα Τμήματα Παραχωρησιούχου και είναι το Εγχειρίδιο της Α' Φάσης συμπληρωμένο για τις ανάγκες των Νέων Τμημάτων. Υποβάλλεται στον Ανεξάρτητο Μηχανικό με κοινοποίηση αντιγράφου στο Δημόσιο τουλάχιστον δύο (2) μήνες προ της προβλεπόμενης ημερομηνία έκδοσης της σχετικής Β.Π.Ε. της οποίας και αποτελεί μέρος.
- Γ' Φάση: Αφορά τα περαιωμένα Νέα Τμήματα Δημοσίου και είναι το Εγχειρίδιο της Β' Φάσης συμπληρωμένο για τις ανάγκες των Νέων Τμημάτων. Υποβάλλεται στον Ανεξάρτητο Μηχανικό δύο (2) μήνες πριν από την προβλεπόμενη ημερομηνία

παράδοσής τους στον Παραχωρησιούχο με κοινοποίηση αντιγράφου στο Δημόσιο, και αποτελεί μέρος του σχετικού Πρωτοκόλλου Παραλαβής Νέων Τμημάτων Δημοσίου.

- 23.5.4** Μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία υποβολής του Εγχειριδίου Λειτουργίας Α', Β' και Γ' Φάσης, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα κοινοποιήσει στον Παραχωρησιούχο και το Δημόσιο την απόφασή του για την έγκριση ή μη του Εγχειριδίου Λειτουργίας.
- 23.5.5** Μέσα σε προθεσμία δέκα τεσσάρων (14) ημερών από την κοινοποίηση της ανωτέρω απόφασης του Ανεξάρτητου Μηχανικού, το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος μπορούν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους στον Ανεξάρτητο Μηχανικό. Στην περίπτωση αυτή, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών από τη λήψη των παρατηρήσεων είτε να αποδεχτεί τις παρατηρήσεις είτε να εμείνει στην αρχική του απόφαση.
- 23.5.6** Η απόφαση αυτή του Ανεξάρτητου Μηχανικού είναι οριστική και δεσμευτική, εκτός εάν και μέχρις ότου ανατραπεί από την Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, κατόπιν προσφυγής του Δημοσίου ή του Παραχωρησιούχου κατά της απόφασης αυτής εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησής της.
- 23.5.7** Σε περίπτωση που ο Ανεξάρτητος Μηχανικός δεν εγκρίνει το Εγχειρίδιο Λειτουργίας και το Δημόσιο ή ο Παραχωρησιούχος δεν έχουν υποβάλει αντιρρήσεις ως προς την απόφαση αυτή ή σε περίπτωση που η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών αποφασίσει ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις έγκρισης του Εγχειριδίου Λειτουργίας, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει να υποβάλει στον Παραχωρησιούχο και να κοινοποιήσει στο Δημόσιο τις παρατηρήσεις του με τη μορφή καταγραφής των ελλείψεων και να δώσει εντολή στον Παραχωρησιούχο να συμπληρώσει το Εγχειρίδιο Λειτουργίας. Μετά την εν λόγω συμπλήρωση, ο Παραχωρησιούχος μπορεί να υποβάλει εκ νέου το

Εγχειρίδιο Λειτουργίας προς έγκριση, οπότε θα εφαρμόζονται και πάλι οι διατάξεις του παρόντος Άρθρου.

23.5.8 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να εξασφαλίσει ότι το Εγχειρίδιο Λειτουργίας θα ενημερώνεται τακτικά από καιρό σε καιρό ώστε να απεικονίζει τις πιο σύγχρονες τεχνικές εξελίξεις και κανονισμούς ασφάλειας.

23.5.9 Η έγκριση του Εγχειριδίου Λειτουργίας Β' Φάσης, αποτελεί τμήμα της διαδικασίας έκδοσης της Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών (ΒΠΕ_{Τ1}).

23.6 Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης ΕΠ και Τ.Ε.

23.6.1 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συντάξει και να παραδώσει λεπτομερή και πλήρη Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης του Ε.Π. και των Τ.Ε. (τα «Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης», σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Προσαρτήματος 2 της παρούσας. Το Δημόσιο υποχρεούται να συνδράμει τον Παραχωρησιούχο, έτσι ώστε να καταστεί εφικτή η έγκαιρη συνεργασία και συμφωνία των εμπλεκόμενων Αρμόδιων Αρχών στην σύνταξη και έγκριση των Εγχειριδίων Επιθεώρησης και Συντήρησης του Ε.Π.

23.6.2 Τα Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης του ΕΠ και των ΤΕ πρέπει να περιλαμβάνουν:

- (i) τα Σχέδια Δράσης που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ανωτέρω,
- (ii) οδηγίες και κατευθυντήριες γραμμές για την επιθεώρηση, την καλή λειτουργία, τη συντήρηση, τους συνήθεις ελέγχους και την αποκατάσταση βλαβών,
- (iii) τη διαδικασία και τους χρόνους εκτέλεσης των εργασιών επιθεώρησης και συντήρησης σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα Περιόδων Λειτουργίας και Τ3.

23.6.3 Τα Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης ΕΠ και ΤΕ συντάσσονται και υποβάλλονται στον Ανεξάρτητο Μηχανικό από τον Παραχωρησιούχο, με κοινοποίηση στο

Δημόσιο σε τρεις (3) φάσεις, κατά προϊούσα λεπτομέρεια και ακρίβεια και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 23.5.3.

- 23.6.4 Μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία υποβολής των Εγχειριδίων Επιθεώρησης και Συντήρησης, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός εγκρίνει το Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης και κοινοποιεί στο Δημόσιο την απόφασή του αυτή.
- 23.6.5 Μέσα σε προθεσμία δέκα τεσσάρων (14) ημερών από την κοινοποίηση της ανωτέρω απόφασης του Ανεξάρτητου Μηχανικού, το Δημόσιο δικαιούται να υποβάλει τις παρατηρήσεις της στον Ανεξάρτητο Μηχανικό, με κοινοποίηση στον Παραχωρησιούχο. Στην περίπτωση αυτή, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών από την τελευταία κοινοποίηση είτε να αποδεχτεί τις παρατηρήσεις είτε να εμείνει στην αρχική του απόφαση.
- 23.6.6 Η απόφαση αυτή του Ανεξάρτητου Μηχανικού είναι οριστική και δεσμευτική, εκτός εάν είτε το Δημόσιο είτε ο Παραχωρησιούχος διαφωνούν με την απόφαση αυτή, οπότε θα ενημερώσουν αμέσως τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και μπορούν μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησής της απόφασης αυτής του Ανεξάρτητου Μηχανικού να παραπέμψουν το ζήτημα στην Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών.
- 23.6.7 Σε περίπτωση που ο Ανεξάρτητος Μηχανικός δεν εγκρίνει τα Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης και το Δημόσιο ή ο Παραχωρησιούχος δεν έχουν υποβάλει αντιρρήσεις ως προς την απόφαση αυτή ή σε περίπτωση που η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών αποφασίσει ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις έγκρισης των Εγχειριδίων Επιθεώρησης και Συντήρησης, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει να υποβάλει στον Παραχωρησιούχο και να κοινοποιήσει στο Δημόσιο τις παρατηρήσεις του με τη μορφή καταγραφής των ελλείψεων και να δώσει εντολή στον Παραχωρησιούχο να συμπληρώσει τα Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης. Μετά την εν λόγω συμπλήρωση, ο

Παραχωρησιούχος μπορεί να υποβάλει εκ νέου τα Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης προς έγκριση, οπότε θα εφαρμόζονται και πάλι οι διατάξεις του παρόντος.

- 23.6.8 Οι διαδικασίες που περιγράφονται στο Εγχειρίδιο Λειτουργίας Ε.Π και στο Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης του Ε.Π και των Τ.Ε πρέπει να είναι συμβατές, όπου αρμόζει, με το πρότυπο ISO 9001.
- 23.6.9 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να εξασφαλίσει ότι τα Εγχειρίδια Επιθεώρησης και Συντήρησης θα ενημερώνονται τακτικά από καιρό σε καιρό ώστε να απεικονίζουν τις πιο σύγχρονες τεχνικές εξελίξεις και κανονισμούς ασφάλειας.
- 23.6.10 Η έγκριση του Εγχειριδίου Επιθεώρησης και Συντήρησης του Ε.Π. και των Τ.Ε., αποτελεί τμήμα της διαδικασίας έκδοσης της Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών.

23.7 Ευθύνη κατά το Χρόνο Εγγύησης Ε.Π.

Κατά τον Χρόνο Εγγύησης Ε.Π. (Περίοδος T3) ο Παραχωρησιούχος εγγυάται την καλή κατάσταση και λειτουργία του Ε.Π., έχει την υποχρέωση και αποκαθιστά με δαπάνες του βλάβες στο Ε.Π ή επιβαρύνεται με τη δαπάνη αποκατάστασης, σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση και τις ειδικότερες προβλέψεις του Εγχειριδίου Επιθεώρησης και Συντήρησης και είναι υπεύθυνος για την ασφάλειά του σε ό,τι αφορά τα δομικά στοιχεία και τον εξοπλισμό του, δεν θα υποχρεούται όμως να αποκαθιστά βλάβες που έχουν προκληθεί από Ανωτέρα Βία (πλην της περσιπτώσεως του Άρθρου 22.3 (ii)), από συνήθη φθορά ή από υπαιτιότητα του Δημοσίου ή προσώπων στα οποία το Δημόσιο τυχόν έχει αναθέσει τη λειτουργία ή/και συντήρηση του ΕΠ.

24. Εκμετάλλευση του Έργου Παραχώρησης

24.1 Σύστημα Είσπραξης και Διαχείρισης Διοδίων Τελών

- 24.1.1 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να εγκαταστήσει και να λειτουργήσει ένα σύγχρονο ηλεκτρονικό σύστημα είσπραξης και διαχείρισης διοδίων, το οποίο θα

περιλαμβάνει τη δυνατότητα λογιστικής καταγραφής για κάθε μία κατηγορία διοδίων και οχημάτων.

24.1.2 Ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να εγκαταστήσει και να λειτουργήσει:

- (i) **ανοικτό σύστημα διοδίων** δηλαδή:
 - μόνο με μετωπικούς σταθμούς διοδίων,
 - με μετωπικούς και πλευρικούς σταθμούς διοδίων
- (ii) **κλειστό σύστημα διοδίων** με πλήρη έλεγχο όλων των εισόδων – εξόδων του Ε.Π. που επιτρέπει την πλήρη εφαρμογή της αρχής του καθορισμού του καταβαλλόμενου από τον Χρήστη Διοδίου Τέλους ανάλογα με την διανυόμενη απόσταση.

24.1.3 Με δεδομένο το χαρακτήρα του Έργου και την υποχρέωση τήρησης των Αρχών Διαλειτουργικότητας του Διευρωπαϊκού Δικτύου, ο Παραχωρησιούχος θα πρέπει να μεριμνήσει για τη σταδιακή εγκατάσταση ηλεκτρονικού συστήματος διοδίων με την υποχρέωση πάντως λειτουργίας και χειροκίνητης πύλης καταβολής διοδίων σε κάθε σταθμό διοδίων.

Στην περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος λειτουργεί ανοικτό σύστημα διοδίων, τότε θα πρέπει να εγκαταστήσει σε κάθε μετωπικό και πλευρικό σταθμό διοδίων μια τουλάχιστον πύλη ανά κατεύθυνση που θα λειτουργεί αδιαλείπτως με χειροκίνητο σύστημα καταβολής διοδίων.

Διευκρινίζεται ότι σε πλευρικούς σταθμούς διοδίων, το χειροκίνητο σύστημα καταβολής μπορεί να παρέχεται με δυνατότητα πληρωμής του αντιτίμου του Διοδίου Τέλους μέσω συσκευής που θα δέχεται νομίσματα σε διάφορες αξίες του Ευρώ και η οποία θα μπορεί να επιστρέφει (δίνει ρέστα) το τυχόν υπερβάλλον ποσό από το οφειλόμενο αντίτιμο. Η συσκευή αυτή θα πρέπει να τοποθετείται στη θέση όπου θα υπάρχει φυλάκιο με πλήρη εξοπλισμό για λειτουργία με εισπράκτορα, ώστε να είναι δυνατή η εναλλακτική λειτουργία είσπραξης μέσω της συσκευής ή του εισπράκτορα σε έκτακτες περιπτώσεις (π.χ. βλάβη της συσκευής, κυκλοφοριακή αιχμή κλπ.). Η συσκευή πρέπει

να είναι εφοδιασμένη με μικροφωνική εγκατάσταση που, σε περίπτωση αδυναμίας καταβολής του αντιτίμου, θα επιτρέπει την επικοινωνία του Χρήστη με το προσωπικό του Παραχωρησιούχου ώστε να επιλύεται τυχόν πρόβλημα εκτέλεσης της πληρωμής εντός δεκαλέπτου. Παράλληλα θα υπάρχει εγκατάσταση κλειστού συστήματος τηλεόρασης (CCTV) παρακολούθησης της εκτελούμενης πράξης πληρωμής. Σε κάθε περίπτωση ισχύουν οι περιορισμοί για τις καθυστερήσεις σύμφωνα με το Άρθρο 24.1.6.

24.1.4 Το ηλεκτρονικό σύστημα είσπραξης Διοδίων Τελών που θα εγκατασταθεί σύμφωνα με το άρθρο 24.1.3 θα πρέπει κατ' ελάχιστο να είναι τεχνολογίας μικροκυμάτων 5,8 GHz. (άρθρο 2 παρ. 1.γ οδηγίας 2004/52 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29/04/2004 – OJ L 124/124) ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει την καθιέρωση ενιαίου εθνικού ή ευρωπαϊκού ηλεκτρονικού συστήματος συλλογής διοδίων τελών.

24.1.5 (1) Ο Παραχωρησιούχος δύναται να επιλέξει ως συμπληρωματικό του συστήματος της παραγράφου 24.1.3 ή και, υπό τον περιορισμό του προτελευταίου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, κατ' αποκλειστικότητα, την εγκατάσταση πλήρως αυτοματοποιημένου συστήματος διαχείρισης διελεύσεων και είσπραξης διοδίων με ελεύθερη ροή οχημάτων (χωρίς δρύφρακτο - Free Flow system) που θα συνδυάζεται με σύστημα αναγνώρισης των πινακίδων κυκλοφορίας - license plate recognition για την καταγραφή των παραβατών καταβολής Διοδίων Τελών. Στην περίπτωση της αποκλειστικής χρήσης της ελεύθερης ροής οχημάτων, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να προβλέψει και την εγκατάσταση των αναγκαίων διαδρόμων χειροκίνητης είσπραξης διοδίων σύμφωνα με την παράγραφο 24.1.3, ούτως ώστε να δύναται να εξυπηρετούνται Χρήστες που δεν έχουν προμηθευτεί ηλεκτρονική συσκευή διέλευσης. Τα Άμεσα Έσοδα του Παραχωρησιούχου υπολογίζονται με βάση τις πραγματοποιηθείσες διελεύσεις.

(2) Το Δημόσιο θα συνδράμει τον Παραχωρησιούχο για τη χορήγηση σε αυτόν της απαιτούμενης άδειας χρήσης ηλεκτρονικών τεχνικών συσκευών για τη βεβαίωση της μη καταβολής από Χρήστες του ισχύοντος Τέλους Διοδίου, από την Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων (μη εφαρμοζομένης όμως εν προκειμένω της ρήτηρας της παραγράφου 14.3 της παρούσας). Το Δημόσιο θα περιλάβει διάταξη στον Κυρωτικό Νόμο δυνάμει της οποίας:

- (i) Υπό την προϋπόθεση ότι θα έχει χορηγηθεί στον Παραχωρησιούχο η άδεια της προηγούμενης παραγράφου, η βεβαίωση της μη καταβολής από Χρήστες του Τέλους Διοδίου, συνοδευόμενη από ευκρινή φωτογραφία του αριθμού κυκλοφορίας του οχήματος με επισημείωση του χρόνου διέλευσης και βεβαίωση Αρμόδιας Αρχής για τα στοιχεία του υποχρέου (την οποία αυτή είναι υποχρεωμένη να εκδίδει εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την κατάθεση της σχετικής αίτησης του Παραχωρησιούχου), αποτελεί πλήρη απόδειξη για τη διέλευση του οχήματος χωρίς την καταβολή του Τέλους Διοδίου και για την υποχρέωση του κυρίου του οχήματος προς καταβολή του οφειλομένου τέλους και του 20πλασίου από αυτό ποσού, ως αστικής ποινής, και
- (ii) Ο Παραχωρησιούχος, μετά από παρέλευση 15 ημερών από την ημερομηνία βεβαίωσης της μη καταβολής, εντός των οποίων ο υπόχρεος θα δικαιούται να καταβάλει το οφειλόμενο τέλος με τον τρόπο που θα υποδείξει ο Παραχωρησιούχος, απαλλασσόμενος από κάθε άλλη επιβάρυνση, θα δικαιούται να ζητήσει και έκδοση διαταγής πληρωμής και για τα δύο αυτά ποσά με βάση την παραπάνω βεβαίωση.

Σε κάθε περίπτωση το Δημόσιο δεν φέρει την ευθύνη της βεβαίωσης της μη καταβολής και της είσπραξης των ανωτέρω. Ειδικότερα η δαπάνη της διαδικασίας βεβαίωσης και είσπραξης των ανωτέρω βαρύνει τον

Παραχωρησιούχο, ο οποίος δεν δικαιούται να απαιτήσει από το Δημόσιο οποιαδήποτε αποζημίωση για τις ανωτέρω αιτίες, ούτε να απαιτήσει περαιτέρω ανάμιξη του Δημοσίου στα θέματα αυτά.

24.1.6 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να ελαχιστοποιήσει την ουσιώδη παρεμπόδιση της κυκλοφορίας στο Έργο. Ειδικότερα, ο αριθμός των πυλών των σταθμών διοδίων που θα βρίσκονται σε συνεχή λειτουργία πρέπει, για όλο το 24ωρο να είναι τόσοι ώστε να μη δημιουργούνται ουρές αναμονής στις πύλες των σταθμών διοδίων πέραν των είκοσι (20) οχημάτων ανά πύλη για περισσότερες από δύο (2) ώρες ανά ημέρα, και για περισσότερες από δεκατέσσερις (14) ημέρες ανά μήνα.

24.1.7 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να εγκαταστήσει σύστημα αδιάλειπτης μέτρησης του κυκλοφοριακού φόρτου στο Ε.Π. (περιλαμβανομένων των κόμβων). Η καταμέτρηση θα γίνεται σε συνεχή βάση στους σταθμούς διοδίων κατά κατηγορία οχημάτων.

- (i) Όλα τα οχήματα που νόμιμα απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής διοδίων τελών, θα καταμετρούνται ως ιδιαίτερη κατηγορία οχημάτων.
- (ii) Για όλα τα υπόλοιπα οχήματα, οι κατηγορίες οχημάτων θα είναι σε αντιστοιχία με τις κατηγορίες των εκάστοτε επιβαλλομένων Διοδίων Τελών, επιτρεπόμενης πάντως της υποδιαιρέσεως μιας κατηγορίας για λόγους στατιστικούς.

24.1.8 Τα αρχεία των καταμετρήσεων πρέπει να είναι διαθέσιμα για έλεγχο από το Δημόσιο σε εύλογο χρόνο μετά από σχετική ειδοποίηση. Όλα τα πρωτογενή και επεξεργασμένα δεδομένα για τον κυκλοφοριακό φόρτο πρέπει να είναι διαθέσιμα για έλεγχο από το Δημόσιο. Ο Παραχωρησιούχος θα υποβάλλει όλα τα ως άνω δεδομένα στο Δημόσιο με ηλεκτρονικό τρόπο εντός δέκα (10) ημερών από το τέλος κάθε ημερολογιακού μήνα. Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται επίσης να γνωστοποιήσει έγκαιρα στο Δημόσιο τα πλήρη τεχνικά στοιχεία του συστήματος καταμέτρησης που σκοπεύει να εγκαταστήσει στο Έργο και να εξασφαλίσει με δαπάνες

του την απ' ευθείας ηλεκτρονική σύνδεση του Δημοσίου με το δικό του σύστημα καταμέτρησης. Περαιτέρω, το Δημόσιο δικαιούται να εγκαταστήσει με δικά του έξοδα το δικό του σύστημα καταγραφής της κυκλοφορίας, ο δε Παραχωρησιούχος υποχρεούται να διευκολύνει το Δημόσιο στην εγκατάσταση αυτή.

24.2 Διόδια Τέλη

24.2.1 Σύμφωνα με το Άρθρο 4.1.1 (i), Παραχωρησιούχος έχει καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Λειτουργίας το αποκλειστικό δικαίωμα του δικαιώματος επιβολής και είσπραξης για ίδιο λογαριασμό, Διοδίων Τελών από τους Χρήστες του Έργου Παραχώρησης.

24.2.2 Λαμβανομένων υπόψη της δαπάνης ανάπτυξης του Έργου (υποδομής), της υποχρέωσης προστασίας του περιβάλλοντος και της αρχής του καθορισμού των Διοδίων Τελών ανάλογα με την διανυόμενη από τον Χρήστη απόσταση, συμφωνούνται τα εξής:

(a) Ανώτατο Όριο Διοδίων Τελών (ΑΟΔΤ) :

Υπό την επιφύλαξη ειδικών ρυθμίσεων της παρούσας, η ανώτατη ανά χιλιόμετρο τιμή Διοδίων Τελών που ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να επιβάλλει σε οχήματα της κατηγορίας 2 του Πίνακα του Άρθρου 24.4, μετά την ολοκλήρωση των Κατασκευών της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών, ορίζεται σε τιμές Ημέρας Τιμής Βάσης και προ ΦΠΑ σε τέσσερα λεπτά του Ευρώ ανά χιλιόμετρο (0.04 €/χλμ.) για όλο το μήκος του ΕΠ.

Για τις υπόλοιπες κατηγορίες οχημάτων η ανώτατη ανά χιλιόμετρο χρέωση προκύπτει με εφαρμογή των συντελεστών αναγωγής του πίνακα του Άρθρου 24.4 επί του αντίστοιχου ΑΟΔΤ.

Οι σταθμοί διοδίων (μετωπικοί ή πλευρικοί) σε κάθε ένα από τα υποτιμήματα της επόμενης παραγράφου 24.2.2 (b) θα τίθενται σε λειτουργία και εκμετάλλευση μόνο εφ' όσον ολόκληρο το αντίστοιχο υποτίμημα έχει ολοκληρωθεί και παραδοθεί προς χρήση. Κατ' εξαίρεση και εφ' όσον

συγκεκριμένο υποτμήμα περιέχει Νέο Τμήμα Δημοσίου το οποίο δεν έχει ολοκληρωθεί προηγούμενα ή μέχρι και την ημερομηνία ολοκλήρωσης του Νέου Τμήματος Παραχωρησιούχου που κατασκευάζεται στο υποτμήμα αυτό, ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να λειτουργεί και εκμεταλλεύεται σταθμό διοδίων για το περαιωμένο μήκος του υποτμήματος, υπό την προϋπόθεση όμως ότι αυτός προβλέπεται κατά τα κατωτέρω επί του περαιωμένου Νέου Τμήματος Παραχωρησιούχου.

(b) Ανοικτό Σύστημα Διοδίων:

Στην περίπτωση υιοθέτησης ανοικτού συστήματος διοδίων ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να εγκαταστήσει μετωπικούς σταθμούς στους οποίους θα εισπράττονται Τέλη Διοδίων για το μήκος του κάθε υποτμήματος του ΕΠ ως ακολούθως:

1. Υποτμήματα του Έργου:

- (i) Υποτμήμα χ.θ. 0+000 (Κόρινθος) - χ.θ. 39+000 (Α/Κ Στέρνας): θέση σταθμού διοδίων στη θέση του υφιστάμενου σταθμού διοδίων Σπαθοβουνίου,
- (ii) Υποτμήμα χ.θ. 39+000 (Α/Κ Στέρνας) - χ.θ. 76+000 (Α/Κ Σπάρτης): θέση σταθμού διοδίων στη θέση του υφιστάμενου σταθμού διοδίων Νεστάνης,
- (iii) Υποτμήμα χ.θ. 76+000 (Α.Κ. Σπάρτης) - χ.θ. 106+000 (Α.Κ. Λεύκτρου): θέση σταθμού διοδίων μεταξύ Α/Κ Ασέας και Α/Κ Νότιας Τρίπολης,
- (iv) Υποτμήμα χ.θ. 106+000 (Α.Κ. Λεύκτρου) - χ.θ. 125+500 (Α.Κ. Κυπαρισσίας): θέση σταθμού διοδίων μεταξύ Α/Κ Λεύκτρου και Α/Κ Παραδεισίων,
- (v) Υποτμήμα χ.θ. 125+500 (Α.Κ. Κυπαρισσίας) - χ.θ. 155+000 (Α.Κ.

Νέδοντα): θέση σταθμού διοδίων μεταξύ Α/Κ Αρφαρών και Α/Κ Δυτικής Εισόδου Καλαμάτας. Στους Α/Κ Δυτικής Εισόδου Καλαμάτας και Α/Κ Νέδοντα δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση πλευρικών σταθμών διοδίων.

- (vi) Υποτιμήμα χ.θ. 155+000 (Α/Κ Νέδοντα) μέχρι το νότιο άκρο του Ε.Π.: Στο υποτιμήμα αυτό δεν επιτρέπεται η χρέωση Διοδίων Τελών.
 - (vii) Υποτιμήμα χ.θ. 0+000 (Α.Κ. Λεύκτρου) – χ.θ. 45+000 (Σπάρτη): θέση σταθμού διοδίων μεταξύ Α.Κ. Λεύκτρου και Α/Κ Λογκανίκου.
2. Με την επιφύλαξη του Άρθρου 24.2.4 και των περιορισμών της παρούσας παραγράφου 24.2.2, ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να εγκαταστήσει πλευρικούς σταθμούς διοδίων σε όποιες θέσεις κρίνει κατάλληλες. Στους πλευρικούς σταθμούς διοδίων η τιμή του Διοδίου Τέλους θα υπολογίζεται ως εξής:
- (i) Έξοδος από τον αυτοκινητόδρομο:
[Το υπερβάλλον μήκος από το μήκος χρέωσης του προηγούμενου Μετωπικού Σταθμού] Χ ΑΟΔΤ.
 - (ii) Είσοδος στον αυτοκινητόδρομο:
[Το υπερβάλλον μήκος από το μήκος χρέωσης του επόμενου Μετωπικού Σταθμού] Χ ΑΟΔΤ.
3. Η επιβολή Διοδίων Τελών σε πλευρικούς σταθμούς που βρίσκονται εντός του μήκους χρέωσης ενός μετωπικού σταθμού επιτρέπεται μόνο για τις μετακινήσεις που δεν χρεώνονται στον υπόψη μετωπικό σταθμό.
4. Στα οχήματα που εισέρχονται – εξέρχονται στο ΕΠ από εισόδους – εξόδους ανισόπεδων

κόμβων στους οποίους δεν έχουν εγκατασταθεί πλευρικοί σταθμοί διοδίων και μέχρι την εφαρμογή κλειστού συστήματος διοδίων ή και την εγκατάσταση πλευρικών σταθμών διοδίων, επιτρέπεται να μην επιβάλλονται Διόδια Τέλη για χρησιμοποίηση τμημάτων του Έργου στα οποία δεν μεσολαβεί μετωπικός σταθμός.

5. Σε όλη την Περίοδο Λειτουργίας ο Παραχωρησιούχος έχει το δικαίωμα να προτείνει με σχετική μελέτη, που θα εγκριθεί σύμφωνα με τους όρους της παρούσας, τυχόν επιπλέον θέσεις ανάπτυξης σταθμών διοδίων που θα εξασφαλίζουν βελτιστοποίηση της αρχής της ανάλογης προς τη διανυόμενη απόσταση χρέωσης

(c) **Κλειστό Σύστημα Διοδίων:**

Στην περίπτωση υιοθέτησης κλειστού συστήματος διοδίων και με την επιφύλαξη των όρων των παραγρ. 24.2.2 (a) (τελευταίο εδάφιο) και 24.2.2 (b) 1 (vi), ο Παραχωρησιούχος δικαιούται κατά την κρίση του να εγκαταστήσει σταθμούς διοδίων με την προϋπόθεση ότι οι Χρήστες θα καταβάλλουν Διόδια Τέλη μόνο για το διανυόμενο μήκος διαδρομής.

- 24.2.3 (a) Από την Ημερομηνία Έναρξης Περιόδου Λειτουργίας και μέχρι την επίτευξη της δεύτερης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας του Άρθρου 18.2.2, ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να επιβάλει σε κάθε υφιστάμενο σταθμό διοδίων, Διόδια Τέλη σε τιμές Ημέρας Τιμής Βάσης και για οχήματα της κατηγορίας 2 του Πίνακα 5, μέχρι Ευρώ ένα και είκοσι πέντε λεπτά (€ 1,25) ανά κατεύθυνση ή, σε περίπτωση εισπράξεως Διοδίων Τελών στη μία μόνο κατεύθυνση Ευρώ δύο και πενήντα λεπτά (€ 2,50), περιλαμβανομένου και στις δύο περιπτώσεις του ΦΠΑ. Η υπολογισμός των Διοδίων Τελών των